

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 4Csp/2/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200054
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819200054.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: N. E., G.. XX. XX. XXXX, E. K. Ž. X, XXX XX Ž., proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava 1, IČO: 47 232 471, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a neplatnosti zmluvy, takto

rozhodol:

Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. 1755348943 zo dňa 20.10.2017 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná.

V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobkyne zamietá.

Súd ponecháva v platnosti neodkladné opatrenie nariadené tunajším súdom v prejednávanej veci uznesením č.k. 4Csp/2/2019-17 z 9.1.2019.

Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy k úverovej zmluve č. 1755348943 zo dňa 20.10.2017 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná. Zároveň aby súd určil, že Zmluva o úvere č.1755348943 zo dňa 20.10.2017 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným pre množstvo neprijateľných podmienok je neplatná. Žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd určil, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.10.2017 zo zmluvy č. 1755348943 uzavretej medzi žalobcami a žalovaným do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a tiež, že zamestnávateľ žalobcu je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy uzavretej medzi žalobcom a žalovaným. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela dňa 20.10.2007 úverovú zmluvu č. 1755348943. Súčasťou typovej formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa bola aj Dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by jej uložilo povinnosť plniť, vykonávajú sa jej zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Dohodu o zrážkach zo mzdy žalobca považuje za neplatný právny úkon aj pre rozpor s § 37 ods. 1 OZ, text článku 2 bod 5 je formulovaný takým spôsobom, že jeho obsah je neoddeliteľnou a nezmeniteľnou súčasťou textu (žiadne individuálne dojednanie, čo predpokladá § 53 ods. 2 OZ), nie je v nej označený platiteľ mzdy, pričom ani neurčuje presnú výšku zabezpečenej pohľadávky. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy považuje za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný (§ 39

Občianskeho zákonníka) Pre rozhodnutie predmetnej veci je zásadný výklad buď Ústavného súdu alebo Súdneho dvora Európskej únie. Ide o tzv. mimosúdne zrážky zo mzdy, ktoré umožňujú postihovať majetok dlžníka. Dlžník tieto zrážky nedokáže priamo voči svojmu zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom žalobcu je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva na účely mimosúdneho postihnutia jej majetku navrhovateľa nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Takýto inštitút sa podľa žalobcu tak dostáva do zásadnej kontroverzie s právom Európskej únie a čl. 7 Ústavy SR (rozpor medzinárodnou zmluvou). Žalobkyňa poukázala na rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editoréz, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. 1-1491, bod 25), (rozsudok C-24/98 zo dňa 8.7.2000 Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quinterol, ako aj Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, Zmluva o fungovaní Európskej únie (v čase uzavretie zmluvy medzi účastníkmi Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, rozsudok Súdneho dvora (ES) vo veci 14/83 zo dňa 10.4.1984 Doroty Harz proti Deutsche Tradax GmbH, rozsudku Súdneho dvora (OS) vo veci C-334/92 zo dňa 16.12.1993 Teodoro Waner Miret proti Fondo de Garantía Salarial, rozsudok 106/89 Marleasing v La Comercial Internacional de Alimentación (1990) ECR I-4135, rozsudok Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 zo dňa 27.6.2000 Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero, rozsudok Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa Maria Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium, rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elsia Maria Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium. Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený podľa žalobkyne na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza súdny dvor, pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhocuje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúce z neprijateľných podmienok alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Ochrana pred nekalými podmienkami sa má poskytnúť obdobne ako to vyžadujú vnútroštátne pravidlá verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora EÚ C-76/10 POHOTOVOSTĚ proti Korčkovskej. S využitím komparatívnej metódy poukázala na rakúsku právnu úpravu, ktorá chráni spotrebiteľa pred mimosúdnyimi zrážkami zo mzdy. Podľa § 12 Zákona z 8. marca 1979, ktorým sa vydávajú ustanovenia na ochranu spotrebiteľa (Zákon na ochranu spotrebiteľa)(Spol. zák. č. 140/1979) naposledy novelizovaný zákonom č. 21/2008 Spol. zák. 1 Zákaz podstúpenia mzdy. Na rozdiel od rakúskeho práva slovenská právna úprava neumožňuje ani spotrebiteľovi a ani jeho zamestnávateľovi namietat priamo mimosúdny akt veriteľa, povahu a výšku dlhu a zároveň mimosúdne zastaviť zásah do majetku spotrebiteľa zrážkami zo mzdy a to napriek tomu, že veriteľ je súkromnou osobou a jeho moc siahať na majetok spotrebiteľa nie je delegovaná žiadnou verejnoprávnu inštitúciou a nie je ani inak odvodená od verejnej moci. Žalobkyňa uvádza, že v zmysle rozsudku Simmenthal existuje možnosť judikovať rozpor inštitútu zrážok zo mzdy spotrebiteľa s právom EÚ. Ak je slovenská právna úprava Dohody o zrážkach zo mzdy v rozpore s právom Európskej únie, bol by dôvod konštatovať rozpor predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy so zákonom resp. medzinárodnou zmluvou ako normou vyššej právnej sily (Zmluva o EÚ, Zmluva o fungovaní Európskej únie). Súd musí uprednostniť právo Európskej únie (rozsudok Simmenthal C-106/77). Ani v prípade upustenia od použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, nemá bez presného vyhlásenia veriteľa istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jeho zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky. Žalobkyňa v čase uzavretia zmluvy nedokázala vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázat na tie, ktoré sú neprijateľné. Nedokázala ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku, umožňuje postihnúť jeho majetok v podobe mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom. Žalobkyňa poukazuje na Infringement Európskej komisii proti Slovenskej republike č. 2012/4165, kde EK poukazuje: „okrem rozhodcovského konania v obchodnom styku a priameho či nepriameho vzdania sa spotrebiteľských práv existujú na Slovensku aj iné možnosti ako obísť uplatňovanie právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa, či ochranu pred nekalými podmienkami či tieto sú využívané v značnom rozsahu - napr. záložné zmluvy, notárske zápisnice alebo vzdanie sa mzdových nárokov v prospech veriteľa. Všetky tieto prostriedky obsahujú porušenia právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa bez riadenej kontroly zo strany nezávislého súdu. Vzdanie sa mzdových nárokov a dobrovoľné dražby na základe záložného

práva umožňujú obchodníkom vymáhať svoje pohľadávky voči spotrebiteľom bez toho, aby sa museli obrátiť na súd, hoci ich pohľadávky nie sú podľa právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa ani pravidiel o nekalých zmluvných podmienkach opodstatnené. Pre spotrebiteľov je ťažké dosiahnuť zastavenie takéhoto súkromného vymáhania. Komisia sa preto na základe dostupných informácií domnieva, že slovenské právne predpisy prostredníctvom takýchto praktík spotrebiteľom neprímerane sťažujú uplatnenie ich práv, ktoré im dáva Smernica 93/13. Sťažujú im najmä poukázanie na nezáväznú povahu nekalých podmienok, čo je v rozpore so zásadou efektivity. Tieto možnosti súkromného vymáhania umožňujú obchodníkom obchádzať účinnú justičnú kontrolu zo strany právnych predpisov o nekalých zmluvných podmienkach, čím smernica 93/13 EHS (a najmä jej článok 6 ods. 1) stráca praktickú účinnosť (effet utile). Zistenie Súdneho dvora vo veci C-618/10 Banco Español de Crédito, že skutočnosť, že obchodník môže využiť iné druhy konaní namiesto bežného občianskoprávného konania, aby spotrebiteľov zbavil ochrany, ktorú im má poskytnúť smernica 93/13, je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora, sa musí uplatňovať najmä v prípadoch, v ktorých obchodníci môžu vymáhať svoje pohľadávky voči spotrebiteľom bez akejkoľvek justičnej kontroly." Rozhodnutím o neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný stratí akúkoľvek legitimitu na použitie tohto kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v spotrebiteľských právnych veciach. Žalobkyňa žiadala určenie dôvodu, že Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 153 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku. Žalovaný dojednal podmienku, že banka je oprávnená predložiť túto Dohodu Platiteľovi mzdy Dlužníka, ak je Dlužník v omeškaní s úhradou Pohľadávky. Táto Dohoda zabezpečuje pohľadávku Banky voči Dlužníkovi, najmä nárok Banky na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 14.400 eur a na zaplatení úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov Banky spojených s uplatnením týchto nárokov. Táto dohoda sa vzťahuje i na budúcich platcov mzdy klienta, ako i na iné príjmy klienta, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou, čo je podľa žalobcu v rozpore so zákonom a je neprijateľnou podmienkou. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, č. k. 5 Co/544/2013 ako aj nález ÚS SR, sp. zn.: 111. ÚS 107/07. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje podstatnú náležitosť, ktorou je presná výška zabezpečenej pohľadávky, označenie platiteľa mzdy, zle vyčíslená výška mesačnej splátky, a to namiesto 200,17 eur mesačne (mesačná anuitná splátka), je uvedená mesačná splátka vo výške 217,45 eur (mesačná anuitná splátka + mesačné náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver), pričom úhrada mesačných nákladov spojených s poistením schopnosti splácať úver nie je predmetom tejto Dohody. Preto je podľa názoru žalobcu dohoda o zrážkach zo mzdy pre jej neurčitosť absolútne neplatným právnym úkonom (§ 37 ods. 1 Obč. zák.). Uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy je typickým úkonom, ktorý do právnych vzťahov medzi dodávateľmi (veriteľmi) a spotrebiteľmi (dlžníkmi) vnáša nerovnováhu, nakoľko veriteľ môže na základe takejto dohody vykonávať zrážky, pričom dlžník disponuje len minimálnymi možnosťami obrany proti takémuto výkonu. Výkon zrážok iniciuje veriteľ, ako subjekt s opačnými záujmami ako je jeho dlžník, veriteľ má teda záujem na tom, aby dlžník zaplatil čo najviac. Využitím dohody o zrážkach zo mzdy je tak spotrebiteľ vystavený svojvôli veriteľa a stráca možnosť namietat legitímnosť svojho dlhu. Žalobkyňa poukázala na Rozsudok Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 5Co/934/2015, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 21C/136/2015. Veriteľ sa nesmie domáhať výkonu zrážok na základe dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú uzatvorí s dlžníkom už pri uzatvorení úverovej zmluvy, nakoľko v tomto okamihu nie je jasný rozsah záväzku dlžníka v okamihu, kedy túto dohodu bude predkladať platiteľovi mzdy dlžníka a je možné, že takouto dohodou si veriteľ bude nárokovať aj zaplatenie plnení, na ktoré nemá platný právny nárok. Podľa žalobcu, by nastala iná situácia, keby strany uzatvorili úverovú zmluvu, dlžník dlh neplatil, následne veriteľ vyčísli dlh, s týmto vyčíslením by dlžník súhlasil a ako zábezpeku splatenia dlhu by podpísal takúto dohodu. Vo výzve na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 05.09.2018 (ďalej len „výzva“ ktorú mu žalovaný doručil. V predmetnej výzve mu žalovaný upozorňuje, že ku dňu 05.09.2018 je pohľadávka banky vyplávajúca zo Zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.079,69 eur pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 1.000,85 eur, poplatkov vo výške 27,00 eur a poistné 51,84 eur. Žalovaný však žalobkyňu neinformoval o tom, čo predstavuje poplatok vo výške 27,00 eur a akým spôsobom tento poplatok žalovaný vyčísli. So žalovaným si takýto poplatok nedojednala, napriek tomu si ho žalovaný z čiastky, ktorá bola zrazená zo mzdy, započítal. Žalobkyňa za neprijateľnú zmluvnú podmienku a v rozpore s § 54 ods. 1. Občianskeho zákonníka považuje ustanovenie 4.11 Žiadosti o spotrebiteľský úver č. 1755348943 zo dňa 20.10.2017, podľa ktorého dala súhlas, aby sa jej platby započítavali v nasledujúcom poradí: a) poplatky, b) úrok z omeškania c) zmluvný úrok z úveru, d) splátka istiny úveru, pričom nebola osobitne informovaná o tom, že sa vzdáva svojho práva podľa § 566, ods. 2. Občianskeho zákonníka a ani nebola zamestnancom žalobcu o tejto skutočnosti informovaná, pričom označenie políčka ÁNO je vykonané strojom, nie ručne,

zamestnancom banky. Za ďalšiu neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje ustanovenie Zmluvy o úvere bod 4.2, podľa ktorého Dlžník svojim podpisom splnomocňuje Banku na inkaso poplatkov podľa Zoú na ľarchu ktoréhokoľvek svojho osobného účtu vedeného v Banke. Taktiež ustanovenie zmluvy o úvere bod 4.5, podľa ktorého si žalovaný môže započítať svoje pohľadávky zo zmluvy o úvere voči pohľadávke Dlžníka/Spoludlžníka z ktoréhokoľvek účtu alebo vkladu vedeného Bankou. Banka je z tohto dôvodu zároveň oprávnená nevykonať akýkoľvek prevod peňažných prostriedkov, či inak neumožniť Dlžníkovi/Spoludlžníkovi nakladať s prostriedkami na ktoromkoľvek účte Dlžníka/Spoludlžníka alebo s vkladom Dlžníka/Spoludlžníka, s čím Dlžník/Spoludlžník podpisom Zoú súhlasí. Žalobkyňa žiadala, aby súd podrobil zmluvu o úvere súdnej kontrole z úradnej moci.

2. Žalovaný tvrdenia žalobcu v celom rozsahu poprel, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.10.2017, dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.10.2017, žiadosťou o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 27.07.2018 adresovanú zamestnávateľovi žalobkyne, upozornením - výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 05.09.2018, žiadosťou o spotrebiteľský úver zo dňa 20.10.2017, odvolaním žalovaného z 25.1.2019, vyjadrením žalovaného z 25.1.2019, vyjadrením žalobkyne k odvolaniu z 25.2.2019, vyjadrením žalobkyne z 25.2.2019, vyjadrením žalovaného z 21.3.2019, vyjadrením žalovaného z 26.7.2019, prednesom zástupkyne žalobkyne a právneho zástupcu žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav:

4. V predmetnej veci tunajší súd uznesením z 09.01.2019 č.k. 4Csp/2/2019 - 17 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa použitia dohôd o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.10.2017 zo zmluvy č.1755348943 uzavretej so žalobcom. Zamestnávateľovi žalobkyne uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohody uzatvorenej žalobkyňou a žalovaným. Zároveň súd určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy vo veci samej, pričom o nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej. Žalovaný podal proti predmetnému uzneseniu odvolanie. Uznesenie prvoinštančného súdu bolo uznesením Krajského súdu v Prešove z 09.04.2019 č.k. 1Co/30/2019-99 potvrdené s výnimkou výroku o trovách konania.

5. Zo žiadosti o spotrebiteľský úver zo dňa 20.10.2017 uzavretej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom je zrejmé, že žalobkyňa požadovala úver vo výške 10.300,- eur s dobou splácania úveru 8 rokov a čistý príjem žiadateľa bol 400 eur. V bode 4.11 žiadosti je uvedené, že žiadateľ o úver súhlasí, aby sa jeho platby započítavali v nasledovnom poradí: a) poplatky podľa zmluvy o úvere, úrok z omeškania, zmluvný úrok z úveru splátka istiny úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok banky voči dlžníkovi sa platby dlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné. Uvedené dlžník zaškrtol označením „x“ v políčku áno.

6. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 1755348943 uzavretej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom zo dňa 20.10.2017 je zrejmé, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 14.400,- eur. Žalobkyňa mala úver splatiť 96 mesačnými splátkami v sume 217,45 eur, pričom celková čiastka na zaplatenie predstavuje 20 874,29 eur. Ročná úroková sadzba úveru predstavuje 7,50 % a RPMN je uvedené vo výške 10,30%.

7. Podľa bodu 4.6 zmluvy o spotrebiteľskom úvere v prípade riadneho nesplácania úveru je banka oprávnená i) vyhlásiť úver za predčasne splatný. V prípade omeškania dlžníka /spoludlžníka s platením splátok je banka oprávnená vyhlásiť za predčasne splatný ak je dlžník / spoludlžník v omeškaní viac ako tri mesiace zo zaplatením a banka upozornila dlžníka/ spoludlžníka na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní, ii) úročiť sumu z ktorej úhradou dlžník / spoludlžník popri úroku aj zákonným úrokom z omeškania počnúc prvým dňom omeškania až do jej zaplatenia

8. V zmysle bodu 6.4 zmluvy spotrebiteľskom úvere Dlžník/Spoludlžník súhlasí, aby sa ich platby započítavali v nasledujúcom poradí: a] náklady spojené s poistením (ak bolo uzavreté) b] poplatky podľa Zoú, c] úrok z omeškania, d] zmluvný úrok z Úveru, e] splátka istiny Úveru, pričom platí, že v prípade viacerých pohľadávok Banky voči Dlžníkovi/Spoludlžníkovi sa platby Dlžníka/Spoludlžníka započítavajú najskôr na pohľadávky skôr splatné.

9. Z bodu 2.1 až 2.3 dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.10.2017 je zrejmé, že touto Dohodou sa zabezpečuje pohľadávka Banky voči Dlžníkovi vzniknutá zo zmluvy o úvere č.1755348943 [ďalej len „Zmluva o úvere“] uzavretej medzi Bankou a Dlžníkom dňa 20.10.2017, najmä nárok Banky na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 14.400,- eur na zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov Banky spojených s uplatnením týchto nárokov [ďalej len „Pohľadávka“]. Touto Dohodou sa zabezpečuje uspokojenie Pohľadávky zrážkami zo mzdy Dlžníka a z iných príjmov, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou [ďalej len „Zrážky zo mzdy“]. Na základe tejto Dohody má Banka právo na výplatu Zrážok zo mzdy Dlžníka v mesačnej periodicite vo výške mesačnej splátky v sume 217,45 eur. V prípade, ak Zrážka zo mzdy uvedená v prvej vete je vyššia ako zrážka, ktorá sa môže zo mzdy zraziť pri výkone rozhodnutia. Banka má právo na výplatu Zrážok zo mzdy vo výške zrážky, ktorá sa môže zo mzdy zraziť pri výkone rozhodnutia. Banka má právo na výplatu zrážok mzdy až do uspokojenia Pohľadávky.

10. Zo žiadosti o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy 27.07.2018, ktorú adresoval žalovaný zamestnávateľovi žalobkyne vyplýva, že žalovaný požaduje vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu a to vo výške 200,17 eur mesačne. Žiadosť odôvodnil tým, že so žalobcom uzatvoril zmluvu o úvere č.1755348943 a dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom dlžník porušil ustanovenia zmluvy týkajúce sa splácania svojho záväzku, čím sa dostal do omeškania, žiadal realizovať mesačné zrážky vo výške 200,17 eur, s prihliadnutím na výšku zrážok postihnuteľných výkonom rozhodnutia v súlade s Občianskym súdnym poriadkom, a to od najbližšieho výplatného termínu až do úplného vysporiadania záväzku.

11. Upozornením - výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 05.09.2018 žalovaný oznámil žalobkyňu, že podstatným spôsobom porušila ustanovenia zmluvy o úvere č. 1755348943 zo dňa 20.10.2017 a Obchodných podmienok a ani napriek predchádzajúcej upomienke do dnešného dňa neuhradila svoje záväzky. V zmysle ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení žalovaný upozornil žalobkyňu, že ku dňu 05.09.2018 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 1,079.69 eur, pozostávajúcej z omeškanej splátky vo výške 1,000.85 eur, poplatkov vo výške 27 eur a poistné 51,84 eur. Zároveň vyzval žalobkyňu na jej úhradu v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy.

12. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe z 25.01.2019 uviedol, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 20.10.2017 Zmluvu o úvere č. 1755348943 (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej bol Žalobcovi poskytnutý úver vo výške 14 400 eur. Zmluva o úvere obsahuje v bode 2.3 presný rozpis splátok úveru aj s uvedením spôsobu ich započítavania. Na zabezpečenie pohľadávky zo Zmluvy o úvere strany sporu uzatvorili Dohodu o zrážkach zo mzdy, v ktorej presne je špecifikované aký druh pohľadávky je zabezpečený, do akého rozsahu možno takýmto spôsobom pohľadávku plniť a v akých mesačných splátkach s obmedzením zákonnej výšky zrážky, ktorá by bola možná v prípade súdneho vymáhania dlhu formou zrážok v exekučnom konaní. Pritom výška mesačnej platby je totožná s výškou mesačnej úhrady v zmysle Zmluvy o úvere. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak je dostatočne určitá. Medzi stranami sporu tak absentuje akákoľvek nerovnováha. Žalobca do dnešného dňa pritom uhradil len časť istiny úveru a vzhľadom na termín konečnej splatnosti úveru 25.10.2025 v súčasnosti neexistuje žiaden stav neistoty, ktorý by nútil Žalobcu brániť si svoje práva neodkladným opatrením. Žalobca do dnešného dňa spolu uhradil 1389,42 eur spolu (bez ohľadu na spôsob započítania) Spolu žalobca uhradil 1389,42 eur, z čoho žalovaný započítal 174,24 eur na poplatky (prevažne poistenie úveru), 722,57 eur na zmluvný a zákonný úrok spolu a 492,61 eur na istinu úveru. Z uvedeného vyplýva, že v súčasnosti Žalobca zostáva dlžný na istine úveru 13907,39 eur. Istina úveru nie je sporná. V zmysle uvedeného tak je na prvý pohľad zrejmé, že spornosť tvrdená Žalobcom v tomto súdnom konaní neexistuje. Okrem toho Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je súčasťou Zmluvy o úvere a teda nemôže byť definovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka. Súd ani všeobecne nemôže skonštatovať neprijateľnosť akejkoľvek dohody o zrážkach zo mzdy, pretože tento inštitút je aprobovaný priamo Občianskym zákonníkom ako aj zákonom na ochranu spotrebiteľa. Žalobca ako priemerný spotrebiteľ podpísal aj body 3.3 a 3.4 Dohody o zrážkach zo mzdy, podľa ktorých: Banka a Dlžník vyhlasujú: (i) že si riadne prečítali znenie tejto Dohody, (ii) že v plnom rozsahu porozumeli jej obsahu, ktorý je pre nich dostatočne zrozumiteľný a určitý (iii) že vyjadruje ich slobodnú vôľu prostú akýchkoľvek omylov, (iv) že nebola uzatvorená ani v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok. Podľa bodu 3.4 Dohody o zrážkach zo mzdy Dlžník podpisom tejto Dohody vyhlasuje, že porozumel všetkým dôsledkom vyplývajúcim z jej uzatvorenia.

Žalobca tak vlastnoručne potvrdil, že bol oboznámený o následkoch Dohody o zrážkach zo mzdy a týmto porozumel. Vzhľadom na dikciu zákona tak Žalovaný splnil všetky zákonné predpoklady pre platnosť Dohody o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola podmienkou uzatvorenia Zmluvy o úvere, čo vyplýva napríklad z Formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľských úveroch, ktorý vlastnoručne podpísali. Formulár pritom žalobca prevzal už pri podaní Žiadosti o úver. Žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/5/2018. Dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa zákonné predpoklady platnosti v zmysle ust. § 5a zákona č. 250/2007 Z. z. Žalobca tieto skutočnosti ani nepopiera. Jeho argumentácia smeruje voči dohodám o zrážkach ako takým, ktoré označuje za neprijateľné, vôbec neskúma predpoklady platnosti a ani ich nepopiera vo vzťahu priamo k žalovanej Dohode o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy však bola uzatvorená riadne. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená v písomnej forme. Žalobca ako zmluvná strana zároveň vyhlásil, že Dohodu o zrážkach zo mzdy si riadne prečítal, jej obsahu porozumel a vyjadruje svoju slobodnú vôľu dohodu uzatvoriť. Žalobca tým prejavil slobodnú vôľu uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, a to na zabezpečenie poskytnutého úveru. Podľa ust. § 551 Občianskeho zákonníka je dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov platná ak bola uzatvorená v písomnej forme a spĺňa požiadavky na platnosť právneho úkonu. Máme za to, že žalobca so žalovaným uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy riadne, nakoľko zachovali zákonom požadovanú písomnú formu. Zákon nevyžaduje uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy vo forme samostatného dokumentu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je dovolená aj v spotrebiteľských vzťahoch. Navyše, právna úprava povoľuje inštitút dohody o zrážkach zo mzdy ako štandardný spôsob zabezpečenia záväzku. Dokonca ani v spotrebiteľských vzťahoch nie je vylúčené uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie poskytnutého spotrebiteľského úveru. V čase uzatvorenia Zmluvy o úvere a teda aj Dohody o zrážkach zo mzdy zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov neobsahoval žiadne obmedzenie, ktoré by mohlo ovplyvniť platnosť Dohody o zrážkach zo mzdy. Na Zmluvu o úvere ako i v nej obsiahnutú Dohodu o zrážkach zo mzdy je potrebné aplikovať právne normy platné a účinné v čase jej podpisu. Ak je inštitút dohody o zrážkach zo mzdy aprobovaným právnym inštitútom, nie je možné bez ďalšieho a priori tvrdiť, že ide o dohodu neplatnú alebo dokonca, že ide o neprijateľné dojednanie. Je zrejmé, že každé dojednanie v spotrebiteľskej zmluve je potrebné posudzovať osobitne s ohľadom na jeho dopad na spotrebiteľa. Máme za to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je v Zmluve o úvere dohodnutá platne a primerane. Žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou tak, aby dopad na žalobcu (spotrebiteľa) nemohol zhoršiť jeho situáciu. Zrážkami zo mzdy sa nezasiahne do ekonomickej situácie spotrebiteľa. Zrážky zo mzdy sa v zmysle Dohody o zrážkach zo mzdy majú vykonávať len vo výške, ktorá zodpovedá výške dohodnutej mesačnej splátky. Pokiaľ pri riadnom splácaní dlhu žalobca pravidelne mesačne plní dohodnutú splátku z jemu poskytnutého úveru, jeho ekonomická situácia sa nezhorší, ak v prípade, že prestane plniť riadne, mu bude tá istá suma zrážaná priamo z jeho mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy. Takáto dohoda nie je neprimeranou, pretože len zabezpečuje plnenie zo Zmluvy o úvere za podmienok, s ktorými žalobca súhlasil pri podpise zmluvy, t.j. vo výške splátok, ktoré pred podpisom Zmluvy o úvere odkonzultoval tak, aby nijak nesťažili jeho ekonomické postavenie. Znamená to, že ak by žalobca ako dlžník riadne splácal úver, jeho mesačná splátka by zodpovedala výške mesačnej zrážky zo mzdy, ktorú Žalovaný ako veriteľ použil z dôvodu, že Žalobca ako dlžník riadne úver nesplácal. Názor Žalobcu, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offio skúmať súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, nie je správny. Ad 1) pasívny postoj spotrebiteľa a jeho vnímanie ako úplne bezmocný subjekt sa v právnej teórii a práve na újnej úrovni podstatne mení. Uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy neobmedzuje súd ani spotrebiteľa na preskúmanie zmluvného vzťahu a prijateľnosti jeho zmluvných podmienok. Zo Zmluvy o úvere, konkrétne bodu 3.1 vyplýva, že Žalovaný bol oprávnený uplatniť si skutočné náklady spojené s vymáhaním dlhu, nakoľko Žalobca sa dostal do omeškania a jeho úver musel byť vyhlásený za predčasne splatný. Žalobca tak bol o možnosti poplatkov informovaný. Žalobca súd zjavne zavádza tvrdením, že on nedal skutočný súhlas so započítavaním pohľadávok spôsobom, aký je uvedený v bode 4.11 Zmluvy o úvere. To, že niečo v Zmluve o úvere je uvedené strojom neznamená, že nepredstavuje reakciu na odpoveď Žalobcu. Žalobca bol dopytovaný, či s uvedeným ustanovením súhlasí, nakoľko odpovedal áno, bola táto kolonka zaškrtnutá, pričom súčasťou Zmluvy o úvere je aj rozpis splátok úveru, takže Žalobca presne vedel, akým spôsobom sa jeho platby budú započítavať. Bez jeho súhlasu by predmetný rozpis nebolo možné do zmluvy importovať. Započítavanie platieb všeobecne Žalobca vníma ako neprijateľné, pričom toto je na prospech Žalobcu, keď mu zabraňuje nárastu úroku z omeškania i zmluvného úroku z dlžnej sumy. Ako z prehľadu platieb Žalobcu vyplýva, tento nepredstavuje zodpovedný subjekt a teda práve pre neho je možnosť vyhnúť sa nárastu dlžnej sumy vyhovujúcim. Pritom pokiaľ by Žalobca plnil riadne a načas,

bez ohľadu na započítavanie by výška celkovej čiastky úveru zostala zachovaná. Žalobca v konaní nepreukázal množstvo neprijateľných podmienok, aké tvrdí. V zmysle uvedeného preto Žalovaný má za to, že Žalobca nedokázal neplatnosť Zmluvy o úvere. Zmluva o úvere je preukázateľne platným právnym úkonom, ktorým sa Žalobcovia zaviazali uhradiť im poskytnutý úver vo výške 14.400 eur spolu s nákladmi spojenými s úverom, spolu vo výške 20874,29 eur. Žalobca uviedol len tri neprijateľné podmienky, z ktorých jednu mal možnosť odmietnuť, avšak s ňou súhlasil, t.j. z tohto dôvodu sa Zmluva o úvere ani nemôže považovať za neplatnú, nakoľko by muselo ísť o veľký počet neprijateľných podmienok, čomu uvedený počet žiadnym spôsobom nezodpovedá. Vzhľadom na platnú právnu úpravu ust. §5a zákona č. 250/2007 Z. z. sa platnosť Dohody o zrážkach zo mzdy posudzuje podľa splnenia troch zákonných podmienok, a to samostatnosť, informovanosť a nepodmienenosť.

13. Žalobkyňa v podaní zo dňa 25.02.2019 uviedla, že žalovaný ako veriteľ pri uzatváraní zmlúv o úvere používa formulárové dokumenty, ktorých obsah nemá možnosť spotrebiteľ ovplyvniť. Takto to bolo aj v jej prípade. Zamestnanec žalovaného jej predložil formulárové dokumenty na podpis, pričom sa nemala možnosť ovplyvniť akékoľvek zmluvné dojednania, ani nebola zamestnancom žalovaného oboznámená s možnosťou odmietnuť podpísať niektoré z týchto tlačív. Podľa žalobkyne absentuje zhoda vôle s prejavom pri tomto právnom úkone a pre nedostatok vážnosti v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je napadnutá dohoda, aj z tohto dôvodu, absolútne neplatným právnym úkonom. Z uvedeného je zrejмый nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle s dohodou o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa ďalej uviedla, že je toho názoru, že aj keď dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme osobitnej zmluvy, má taktiež, ako aj celá úverová zmluva, charakter formulárovej zmluvy, ktorá bola spotrebiteľovi predložená na podpis bez toho, aby sa spotrebiteľ mohol reálne oboznámiť s jej obsahom a ovplyvniť jej obsah, ktorý bol vopred predformulovaný žalovaným. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Žalovaná poukázala na (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 MCdo 9/2012). Žalovaný si podľa názoru žalobkyne v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil, nepredložil konajúcejmu súdu žiadne dôkazy o možnostiach voľby, ktoré pri uzatváraní zmluvy žalobkyňi poskytol. S poukazom na uvedené dôvody a okolnosti sa žalobkyňa javí takýto právny úkon ako neplatný s poukazom na ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa žalobkyne žalobu o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy by mal súd posudzovať podľa § 137 písm. d) CSP, pretože určenie sa týka právnej skutočnosti podmienenej vôľou účastníkov napádaného právneho úkonu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je subjektívna právna skutočnosť - dvojstranný právny úkon. Možnosť určovacej žaloby o určenie platnosti/neplatnosti právneho úkonu je podmienená osobitným zákonom. Podľa ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) spotrebiteľ má možnosť domáhať sa na súde ochrany proti porušeniu svojich práv ustanovených zákonom proti porušovateľovi týchto práv. Žaloba je nepochybne tým procesnoprávnym úkonom, ktorým sa spotrebiteľ domáha takejto ochrany, pretože žalobou uplatňuje svoje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva. Žalobkyňa namietala neprijateľnosť Dohody o zrážkach zo mzdy s poukazom na formulárový charakter a obsah právnych úkonov, ktoré individuálne nevyjedнала, a do ktorých nemala žiadnu možnosť pred vstupom do zmluvného vzťahu zasiahnuť, a ani ich ovplyvniť, zmeniť či doplniť. Možnosť podať určovaciu žalobu podľa ustanovenia § 137 písm. d) CSP spadá pod ochranu právnych vzťahov, ktoré predpokladá osobitný zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, a preto žalobca nesúhlasím s tvrdením žalovaného, že podaná žaloba je nedôvodná, ale som toho názoru, že by súd mal žalobu v tejto časti považovať za právne spôsobilý nástroj ochrany proti porušovaniu mojich práv. Okrem uvedeného žalobkyňa poukázala na to, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje podstatnú náležitosť ktorou je presná výška zabezpečenej pohľadávky. Banka si v dohode o zrážkach zo mzdy dojednala s klientom právo na výplatu zrážok zo mzdy až do uspokojenia pohľadávky, ktorú tvorí poskytnutý úver vo výške 14.400 eur, úroky, úroky z omeškania, poplatky a náklady Banky spojené s uplatnením týchto nárokov, čo je neprijateľné, ako som už žalobkyňa uviedla v podanej žalobe v tomto konaní. Preto je podľa názoru žalobkyne aj z tohto dôvodu dohoda o zrážkach zo mzdy pre jej neurčitosť absolútne neplatným právnym úkonom (§ 37 ods. 1 Obč. zák.). Podľa žalobkyne veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nemôže mať vzťah nadradenosti a podriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Každý dlžník - spotrebiteľ by mal vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje Dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Takto neurčito vyjadrená výška pohľadávky zabezpečuje veriteľovi neobmedzenú možnosť vymôcť nároky z neprijateľných zmluvných podmienok, čo spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Žalobkyňa nedokázem priamo voči svojmu zamestnávateľovi zrážky zo mzdy zastaviť a to napriek

neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Inštitút dohody o zrážkach podľa žalobkyne zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, keďže žalovaný v dohode presne neidentifikoval výšku pohľadávky, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Žalobkyňa v podaní zo dňa 25.02.2019 ďalej uviedla, že žalovaný konajúcemu súdu predložil Prehľad splátok Žalobcu, z ktorého je zrejmé, že pri započítaní plnení dlhu žalobkyne došlo zo strany žalovaného k porušeniu príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je veriteľ je povinný započítavať čiastočné plnenia peňažného dlhu najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak. Žalobkyňa neurčila žalovanému iný spôsob započítania mojich splátok v omeškaní. Z prehľadu splátok Žalobcu, je zrejmé, že žalovaný všetky prijaté úhrady splátok v omeškaní započítal prednostne na úhradu úroku a poplatkov.

14. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 26.07.2019 uviedol, že žalobca ani vo vyjadrení zo dňa 25.02.2019 nepreukázal neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, nepreukázal neplatnosť Zmluvy o úvere a nepreukázali ani skutočné objektívne dôvody, pre ktoré by bolo nevyhnutné vydať neodkladné opatrenie v takom prípade, ak ešte nesplatili ani istinu úveru pričom vzhľadom na spôsob a výšku ich splácania je dôvodný predpoklad, že samotnú istinu úveru by splatili najskôr za viac ako 5 rokov. Žalobca tvrdí, že nemal možnosť sa s obsahom Dohody o zrážkach zo mzdy oboznámiť. Ide pritom o jednoduchý dokument s rozsahom jednej A4. Žalobca ani len nepreukázal, akým spôsobom mu nebolo umožnené sa s Dohodou o zrážkach oboznámiť. Zjavne ide len o účelové tvrdenie, nakoľko skutočnosť, že bol informovaný o následkoch Dohody o zrážkach potvrdil vlastnoručným podpisom priamo na Dohode o zrážkach zo mzdy. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Trebišov: sp. zn. 2Csp/297/2017: Žalovaný má za to, že Dohoda o zrážkach zo mzdy obsahuje všetky náležitosti uvedené riadne a určite. Výška zabezpečenej sumy je uvedená jediným možným spôsobom, nakoľko sa Dohoda o zrážkach zo mzdy viaže na dlh, ktorý môže vzniknúť zo Zmluvy o úvere. Nie je možný iný spôsob vyjadrenia zabezpečovanej sumy, ktorá vyplýva priamo zo Zmluvy o úvere a je uvedená totožne zo znením Zmluvy o úvere. Žalobca preto presne vedel, aký druh pohľadávky a v akej výške je zabezpečovaný Dohodou o zrážkach a nie je pravdou, že by Žalovaný nadradene výšku pohľadávky určoval. Výška dlhu sa opiera o ustanovenia Zmluvy o úvere, o dohodnuté zmluvné úroky, o úroky z omeškania a podobne. T.j. o skutočnosti, ktoré sú a boli v čase uzatvorenia Dohody o zrážkach zo mzdy známe. Pritom žalobca napáda po novom aj spôsob započítania jeho platieb na istinu, úroky a poplatky. Spôsob započítania platieb na poplatky, úroky a istinu vychádza z obchodnoprávneho charakteru Zmluvy o úvere. Máme za to, že nemožno hovoriť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nakoľko pri splnení všetkých zmluvných podmienok spotrebiteľa nijak neznevýhodňuje. Už pri uzatváraní Zmluvy o úvere totiž tento presne vie, aká bude celková výška nákladov (poplatky, úroky a pod.), ak sa bude pridŕžiavať ustanovení zmluvy. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je absolútnym obchodom a z toho vyplýva aj aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka na jej znenie. Započítanie platieb neupravuje zákon o spotrebiteľských úveroch, preto o aplikácii ustanovení obchodného práva žalovaný nemá pochybnosti. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 20Co/181/2015, Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/213/2015, Okresného súdu Piešťany sp.zn.12C/364/2012.

15. Splnomocnená zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 28.10.2019 poukázala na to, že súdu predložila žiadosť o spotrebiteľskom úvere, z tejto zmluvy vyplýva teda príjem, v čase uzavretia zmluvy o úvere, žalobkyňa v tejto súvislosti poukazuje na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a dáva na zváženie súdu, či teda úver nie je bezúročný a bez poplatkov.

16. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní konanom dňa 28.10.2019 uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy obsahu jasne všetky náležitosti, teda je tam riadne uvedená zabezpečovaná pohľadávka, ako aj výška zrážok, priamo v tej dohode o zrážkach sa uvádza, že sa zabezpečuje pohľadávka banky voči dlžníkovi, vzniknutá z konkrétne špecifikovanej zmluvy, kde sú v podstate uvedené aj jednotlivé nároky, ktoré teda zo samotnej zmluvy o úvere riadne vyplývajú. K tejto zmluve o úvere sú dokonca ešte aj nad rámec súčasných požiadavok, zákonných, presne špecifikované jednotlivé splátky, vrátane ich vnútorného členenia, čiže v tomto smere žalovaný má za to, že žalobkyňa muselo byť, ako priemernému spotrebiteľovi celkom zrejmé, na aké pohľadávky a v akej výške sa táto dohoda o zrážkach zo mzdy vzťahuje. K samotnej neplatnosti úverovej zmluvy uviedol, že žalobkyňa označila len tri neprijateľné podmienky s tým, že tieto žalovaný samozrejme vo svojich vyjadreniach vyvrátil. Podľa žalovaného nie sú naplnené podmienky na to, aby mohla byť úverová zmluva vyhlásená ako neplatná, z dôvodu veľkého počtu neprijateľných podmienok a podľa ich názoru zo všeobecného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa, konkrétne § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa jednoznačne

nevyplyva oprávenie domáhať sa určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ako to predpokladá § 137 písm. d) CSP.

17. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

19. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

20. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovateľ úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

21. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

22. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o

spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

24. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

28. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

29. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

30. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

31. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá

možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

32. V tomto prípade všetky zmluvy uzatvorené medzi žalobkyňou a žalovaným boli zmluvami spotrebiteľskými v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ich uzatváral žalovaný ako dodávateľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmlúv, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný žalovaným bez možnosti žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalobcu ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

33. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

34. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je zmluva spotrebiteľská v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

35. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo 1755348943 uzavretej medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom zo dňa 20.10.2017 bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 14.400,- eur. Žalobkyňa mala úver splatiť 96 mesačnými splátkami v sume 217,45 eur, pričom celková čiastka na zaplatenie predstavuje 20 874,29 eur. Ročná úroková sadzba úveru predstavuje 7,50 % a RPMN je uvedené vo výške 10,30%.

36. V rovnaký deň bola medzi žalobkyňou a žalovaným podpísaná Dohoda o zrážkach zo mzdy z ktorej je zrejmé, že sa ňou zabezpečuje pohľadávka žalovaného voči žalobkyňi vzniknutá zo zmluvy o úvere č.1755348943, najmä nárok banky na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 14.400,- eur, na zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov spojených s uplatnením týchto nárokov. Na základe dohody mal žalovaný právo na výplatu zrážok zo mzdy v mesačnej periodicite vo výške mesačnej splátky v sume 217,45 eur.

37. Ako je zrejmé zo žiadosti o realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy z 27.07.2018, ktorú adresoval žalovaný zamestnávateľovi žalobkyne, žalovaný požadoval vykonávanie zrážok zo mzdy vo výške 200,17 eur mesačne.

38. V zmysle § 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) písm. c) a písm. d) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

39. Podľa § 11 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného od 1.1.2018 spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou podľa § 137 ods. c) a d) CSP.

40. K existencii naliehavého právneho záujmu žalobkyne na určení neplatnosti zmluvy o úvere ako aj dohôd o zrážkach zo mzdy, súd uvádza, že pokiaľ ide o žaloby, ktorými sa dlžník ako žalobca domáha určenia, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov, žaloby o neplatnosť zmluvy, ide nepochybne o určovací žalobu podľa § 137 písm. c) CSP, nakoľko takouto žalobou sa dlžník domáha určenia, že

tu právo (na zaplataenie úrokov a poplatkov) nie je - tzv. negatívna určovacia žaloba. Naliehavý právny záujem je daný, nakoľko len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza.

41. Navyše určovanie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Zo samotného zákonného ustanovenia (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) vyplýva tento naliehavý právny záujem spotrebiteľa na takomto určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky a vyslovenia jej neplatnosti. Naliehavý právny záujem je daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobkyňa žalovanému dlžná. Práve takáto určovacia žaloba poskytne žalobkyňi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je i v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18. 11. 2015 sp. zn.8Cdo/483/2014).

42. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a nie je preto rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie vyplývajúce cez neprijateľnej podmienky, keďže sa posudzuje, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa. Zo Smernice Rady 93/13 EHS z 5.4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čl. 6 bod 1, vyplýva povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli pre spotrebiteľa záväzné. Súd tiež poukazuje na to, že s účinnosťou od 01.01.2018 zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalších právnych predpisov v ust. § 11 ods. 4 explicitne vymedzil, že spotrebiteľ sa môže na súde domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Žaloba žalobkyne bola na tunajšom súde podaná dňa 8.1.2019, teda za účinnosti citovanej právnej normy. Žalobkyňa tak bola oprávnená podať žalobu jednak o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj neplatnosti samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

43. Napríklad podľa rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/170/2017 zo dňa 06. 03. 2019 s poukazom na ust. § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v spojení s ust. § 137 c) a d) CSP, naliehavý právny záujem spotrebiteľa už nie je zo strany súdu potrebné skúmať.

44. Súd v prvom rade skúmal samotnú platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 1755348943 z 20.10.2017, ktorú žalobkyňa namietala. Predmetná spotrebiteľská zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, predmetná zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona. Žalovaný je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalobkyňa bola v danom prípade spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. V danom prípade súd nezistil nedostatky zmluvy v zmysle vyššie cit. ustanovenia, ktorých dôsledkom by bola bezúročnosť resp. bezpoplatkovosť predmetného úveru. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (§9 ods. 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch). V danom prípade však bol súčasťou zmluvy podpísanej žalobkyňou aj splátkový kalendár s rozpisom výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zo zmluvy je zrejmá aj splatnosť prvej splátky dňa 25.11.2017 ako aj konečná splatnosť spotrebiteľského úveru dňa 25.10.2025. Žalobcom

bol poskytnutý úver vo výške 14,000 eur, pričom v zmluve je uvedená aj celková čiastka, ktorú musí žalobkyňa ako spotrebiteľ zaplatiť vo výške 20.874,29 eur.

45. Ročná percentuálna miera nákladov bola v zmluve určená vo výške 10,30 %, pričom tento výpočet súd nepovažoval za nesprávny, priemerná RPMN bola určená vo výške 9,08 %, odplata za poskytnutie úveru vo výške 9,08% ročne a maximálna možná odplata bola určená vo výške 18,16 % ročne.

46. Nakoľko sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, súd sa ďalej pri svojom rozhodovaní v danom prípade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru pri ročnej úrokovej sadzbe vo výške 7,50% v čase podpisu zmluvy.

47. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009)

48. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri úvere so splatnosťou nad 5 rokov v období október 2017 činil úrok od 8,71% p.a.. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi stranami sporu v danom prípade neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.

49. Žalobkyňa sa domáhala, aby súd vyhlásil Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1755348943 z 20.10.2017 z dôvodu množstva neprijateľných zmluvných podmienok za neplatnú. V súvislosti s uvedeným súd konštatuje, že žalobkyňa do skončenia konania nepreukázala žiaden dôvod neplatnosti tejto úverovej zmluvy, či už vady právneho úkonu alebo nedostatok podstatných obsahových náležitostí. Uzavretá úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch. Súd preskúmal predmetnú úverovú zmluvu a dospel k záveru, že obsahuje všetky obligatórne náležitosti, ktoré vyžaduje zákon o spotrebiteľských úveroch. Taktiež ročná úroková sadzba 7,50 % pri dobe splatnosti 96 mesiacov je nižšia, ako bola priemerná úroková sadzba na trhu. Ak by aj súd vyhodnotil niektorú zo zmluvných podmienok za neprijateľnú, pričom neprijateľnosťou zmluvných podmienok sa bude zaoberať nižšie, nemalo by to za následok neplatnosť celej úverovej zmluvy, ale len tej - ktorej konkrétnej zmluvnej podmienky.

50. Súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014, v ktorom poukázal, že v občianskom súdnom konaní je potrebná preferencia výkladu právneho úkonu v prospech jeho platnosti, a nie neplatnosti. Ústavný súd vyslovil, že „Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.“

51. Na základe uvedeného je tak potrebné uzavrieť, že zmluvy nebolo možné určiť ako celok za neplatnú, a to napriek existencii žalobkyňou namietaných neprijateľných podmienok. Z uvedených dôvodov súd žalobu vo zvyšnej časti, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy zamietol.

52. Uvedené však nevylučuje, že zmluva neobsahuje konkrétne neprijateľné podmienky, ktoré je možné označiť za neplatné s poukazom na § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

53. Súd sa v danom prípade zaoberal ustanovením bodu 4.6 zmluvy o úvere, podľa ktorého banka má v prípade riadneho nesplácania oprávnenie zosplatiť úver a úročiť sumu, s ktorou je dlžník v omeškaní popri úroku aj zákonným úrokom z omeškania. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. S protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo

zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Zmluvná podmienka v danom prípade sa netýka ceny ako takej, ale upravuje dĺžku trvania nároku na odplatu za úver, preto nemožno dospieť k záveru, že zmluvná podmienka nepodlieha prieskumu v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka. Po zosplatnení úveru tak logicky nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení dlhu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil.

54. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014). Zo žiadneho ustanovenia všeobecne záväzných predpisov nevyplýva pravidlo, podľa ktorého má dlžník v spotrebiteľskom vzťahu povinnosť platiť cenu služby v podobe úrokov aj za obdobie po splatnosti pohľadávky (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/93/2018 z 25. 06. 2019).

55. Nemožno s úspechom uplatňovať úroky z úveru (tzv. zmluvné úroky) po zosplatnení samotného úveru. Uvedené vyplýva jednak z judikatúry Ústavného súdu SR ako aj Najvyššieho súdu SR, o ktorú sa súd prvej inštancie oprel (IV. ÚS 476/2012 a 4Obo/143/98). Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov (zmluvné úroky, úroky z úveru) patria len do splatnosti dlhu, nakoľko po jeho splatnosti má veriteľ právo na úroky z omeškania, pričom nie je únosné a to aj z pohľadu ochrany spotrebiteľa, aby tento bol zaťažovaný dvojnásobnou úrokovou záťažou. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi v neprospech spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené, je nevyhnutné konštatovať, že pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný, potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru. Po mimoriadnom zosplatnení úveru nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem na skorom vrátení peňažných prostriedkov a právny poriadok mu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená zosplatnenej pohľadávky (úveru). Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné konštatovať, že ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

56. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. (obdobné právne posúdenie bolo vyslovené v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20Co/107/2017 z 27.3.2018, sp.zn. 1Co/49/2018 z 13.9.2018, sp.zn. 21Co/145/2017 z 27.3.2018 a iné).

57. Povedané inak, v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 OZ v spojení s §3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Iným právnym posúdením ohľadne priznania úrokov z úveru po zosplatnení istiny by sa súd dostal do rozporu s konštantnou judikatúrou (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013 sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012 sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014, sp. zn. 5Co/567/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30. júna 2015). V súvislosti s vyššie uvedeným názorom porovnaj závery uvedené v odôvodnení rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 11Co/209/2018 zo dňa 25. 09. 2018.

58. Pokiaľ ide o žalobkyňou namietaný bod 4.11 žiadosti o úver, tu je potrebné poukázať, že sa takisto jednalo o formulár súvisiaci so spotrebiteľkou zmluvou, v ktorom žalobkyňa súhlasila formou zaškrtnutia políčka so započítaním platieb najskôr na poplatky a úroky a až následne na istinu úveru.

59. V samotnej zmluve o úvere uzavretej medzi stranami sporu sa jedná o ustanovenie bodu 6.4 zmluvy, podľa ktorého sa najskôr platby žalobkyne zarátavajú na náklady spojené s poistením, následne poplatky, úroky a až nakoniec na splátky istiny úveru. Žalobkyňa vo formulári zmluvy vyjadrila svoj súhlas súhlasila formou zaškrtnutia políčka.

60. V súvislosti so započítavaním platieb žalovaného najskôr na istinu a až následne na príslušenstvo pohľadávky bodu 6.4 zmluvy, súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 20. 09. 2011, sp. zn. 6Co 39/2011, podľa ktorého ak zmluva umožňuje ľubovôľu dodávateľa v tak závažnej otázke, akou je rozhodovanie o účele platby, a teda svojvoľné rozhodovanie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky, nerešpektujúc pritom určenie účelu platby zo strany spotrebiteľa, je zmluva v tejto časti hrubo nevyvážená. Ustanovenie zmluvy vedúce k opísanému stavu je v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ nie je spotrebiteľom osobitne vyjednané, ale je v rámci kontraktácie nadiktované v režime tzv. štandardnej typovej (adhéznej) zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

61. V danom prípade zaškrtnutie políčka predformulovanej zmluvy nemožno považovať za individuálne vyjednanie takejto zmluvnej podmienky so spotrebiteľom.

62. V danej súvislosti preto súd vyhodnotil bod 4.6 zmluvy a bod 6.4 zmluvy ako neprijateľné zmluvné podmienky. Uplatňovanie nárokov na základe týchto ustanovení je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

63. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

64. Následne sa súd zaoberal platnosťou dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou a medzi žalovaným dňa 20.10.2017 na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere č. 1755348943 z 20.10.2017.

65. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

66. Súd teda preskúmal platnosť predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom, a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženía nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídenním súdneho procesu siahnúť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženía nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia, ale spravídla podnikateľ a je značne problematické až nezistiteľné, kedy tento inštitút obchodník aktivuje. Žalobkyňa ako dlžník sa pri realizácii neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu

strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

67. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal). Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 samá vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

68. Neobstojí ani tvrdenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená vo forme osobitnej zmluvy. Predložená dohoda o zrážkach zo mzdy má taktiež, ako aj celá úverová zmluva, charakter formulárovej zmluvy, ktorá bola spotrebiteľovi predložená na podpis bez toho, aby sa spotrebiteľ mohol reálne oboznámiť s jej obsahom a ovplyvniť jej obsah, ktorý bol vopred predformulovaný žalovaným. Ak by mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16. januára 2013, sp. zn. 6 MCdo 9/2012). Žalovaný si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil.

69. Základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52. Častou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania nebolo žalovaným preukázané, aby úver poskytol žalobkyni za účelom výkonu obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti žalobkyne.

70. Dohoda o zrážkach zo mzdy hoci uzatvorená na samostatnom tlačive má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Je právne bezvýznamné, či takáto dohoda vyplýva zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Na uvedenom nemení nič ani tá skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na samostatnom tlačive. Toto tlačivo malo typový formulárový charakter, ktorý žalobcovia nemohli ovplyvniť. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzatvorená so žalobkyňou na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania.

71. Súd považuje za problematické najmä dve ustanovenia zmluvy o úvere z 20.10.2017, a to bod 4.6 zmluvy, ktorý umožňuje inkasovať žalovanému úrok z úveru po splatnosti dlhu popri úrokoch z omeškania, ako aj bod 6.4 zmluvy, ktorý umožňuje započítavať žalovanému platby žalobkyne najskôr na poplatky úroky a až následne na istinu. Uvedené dojednania súd vyhodnotil ako neprijateľné a zároveň za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka, ako to bolo uvedené vyššie.

72. Pokiaľ ide o bod 4.2 a 4.5 zmluvy, ktoré takisto žalobkyňa namietala, je možné žalobkyni prisvedčiť, že aj uvedené ustanovenia formulárovej zmluvy sa javia pri uvedenej formulácii ako neprijateľné. Započítanie pohľadávok zo zmluvy na akýkoľvek vklad, účet vedený bankou, javí sa ako neprimerane široké oprávnenie veriteľa. Je však potrebné tiež uviesť, že sa jedná o určitú formu zabezpečenia pohľadávky zo zmluvy o úvere a práve pri preskúvaní platnosti zabezpečovacieho inštitútu akým je dohoda o zrážkach zo mzdy, javia sa tieto ustanovenia ako menej významné. Aj tieto ustanovenia by však boli samé o sebe spôsobilé umožniť žalovanému vymôcť od žalobkyne plnenia, na ktoré žalobca nemá nárok. A to už samotným započítaním pohľadávok, bez existencie rozhodnutia súdu. Aj tieto ustanovenia tak možno považovať za neprijateľné pri existencii vyššie uvedených ustanovení bodu 4.6 a 6.4 zmluvy.

73. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi získať plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, plnenia, na ktoré veriteľ nárok nemá, a to bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

74. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku.

75. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetleefektivite v ykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátneho súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonom, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity vtom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

76. Nič nebráni judikovať klauzulu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), hoci má základ v znení zákona akou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok.

77. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná a teda neplatná v zmysle § 53 ods. 1a 5 Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď v súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok, ako je tomu aj v predmetnom prípade (V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26).

78. Podľa bodu 2.1 dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.10.2017 je zrejmé, že touto sa zabezpečuje pohľadávka žalovaného vzniknutá zo zmluvy o úvere č.1755348943 zo dňa 20.10.2017, najmä nárok

na vrátenie poskytnutého úveru vo výške 14.400,- eur a na zaplataenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov spojených s uplatnením týchto nárokov.

79. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá so žalobkyňou síce má svoj základ v znení zákona, no v predmetnom prípade hrozilo riziko, že na základe realizácie dohody o zrážkach zo mzdy by došlo k vymoženiu plnení zo zmluvy o úvere, na ktoré veriteľ nemá nárok. V danom prípade by tak žalovaný od žalobkyne mohol prostredníctvom inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy vymôcť plnenia v zmysle zmluvného ustanovenia bodu 4.6 zmluvy ako aj spôsobom podľa bodu 6.4 zmluvy, ktoré označil súd za neprijateľné zmluvné podmienku. Súd zdôrazňuje, že sa jedná o možnosť vymôcť uvedené plnenia žalovaným od žalobkyne, súd nekonštatuje, že sa tak aj zo strany žalovaného stalo. No už aj samotná možnosť vymôcť takéto plnenia je dostatočným dôvodom pre určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré uvedené umožňujú.

80. Argument, že žalobkyňa nemusela súhlasiť s dojednaním dohody o zrážkach zo mzdy, je neudržateľný. Ani hlavnú zmluvu žalobkyňa nemusela uzavrieť. Povinnosťou dodávateľa je pri formulárovej agende dosiahnuť stav, že formuláre budú bez ohrozujúcich klauzúl. To veriteľ nespĺnil (body 4.6. a 6.4 zmluvy). Žalobkyňa podpísala formulár dohody, a táto ako typový produkt spadajú pod súdnu kontrolu podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a Smernice Rady 93/13, ako hlavná zmluva. Ide o formulár, nie individuálne podmienky. Prekážkou výkonu súdnej kontroly podľa § 53ods. 1 CSP by teda boli individuálne vyjednané zmluvné podmienky. Tu však bremeno dôkazu žalovaný neunesol.

81. Ako vyplýva z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

82. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav vrátane vydania bezdôvodného obohatenia, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len kolektívne záujmy spotrebiteľov). Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

83. Nakoľko dohodou o zrážkach zo mzdy z 20.10.2017 mohol žalovaný od žalobkyne ako spotrebiteľa bez zásahu súdnej moci vymôcť plnenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere z 20.10.2017, na ktoré by inak nemal nárok, súd musel vyhovieť žalobe žalobkyne v časti, ktorou sa domáhala neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy.

84. Podľa § 335 ods. 3 CSP súd v rozhodnutí, ktorým zamietol žalobu iba v časti alebo ktorým zastavil konanie iba v časti, vysloví, či neodkladné opatrenie zrušuje alebo ponecháva v platnosti, zohľadňujúc stav konania vo veci samej.

85. Vzhľadom na skutočnosť, že súd čiastočne žalobu žalobkyne zamietol a uznesením z 9.1.2019 č.k. 4Csp/2/2019-17 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 20.10.2017 zo zmluvy č. 1755348943 uzavretej so žalobkyňou a uložil tiež zamestnávateľovi žalobkyne povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe predmetnej dohody, pričom určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré je vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 4Csp/2/2019, bolo potrebné rozhodnúť zrušenie neodkladného opatrenia alebo o ponechaní neodkladného opatrenia v platnosti. Súd ponechal neodkladné opatrenie v platnosti, nakoľko toto sa týka zdržania sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú súd týmto rozsudkom určil za neplatnú. Žaloba bola zamietnutá iba v časti o určenie neplatnosti samotnej zmluvy o úvere, pričom nariadené neodkladné opatrenie sa nijako nedotýkalo tejto zmluvy o úvere.

86. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

87. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

88. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

89. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

90. Nakoľko súd žalobe žalobkyne vyhovel v časti o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a žalobu zamietol v časti o určenie neplatnosti zmluvy o úvere, považoval úspech žalobkyne ako aj žalovaného za čiastočný. V danom prípade nejde o peňažné nároky, pri ktorých by sa úspech strán sporu dal jednoznačne vyčíslieť.

91. Nakoľko tým, že čiastočne súd žalobe o určenie vyhovel a čiastočne túto aj zamietol, považoval úspech žalobkyne a žalovaného za približne rovnaký, preto vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.